



ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 01-12-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/7049-2/01-12-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 156/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 29.11.2011 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ' αριθμ. πρωτ./.....2011 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/7049/25.10.2011) έγγραφο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών διαβιβάζεται στην Αρχή η από 24.10.2011 αίτηση του Α και ζητείται η έκδοση άδειας από την Αρχή. Με την προαναφερόμενη αίτησή του ο Α ζητεί να λάβει από το Λαϊκό Νοσοκομείο βεβαίωση σχετικά με τον τραυματισμό της αδερφής του, Β, την παροχή των πρώτων βοηθειών από το νοσηλευτικό αυτό ίδρυμα καθώς και τις σχετικές ιατρικές οδηγίες που υποδείχθηκαν. Όπως σημειώνει στη σχετική αίτησή του ζήτησε με την υπ' αριθμ. πρωτ./.....2011 αίτησή του προς το Λαϊκό Νοσοκομείο τη χορήγηση της ιατρικής βεβαίωσης και

έλαβε αρνητική απάντηση κατ' επίκληση του νόμου περί προσωπικών δεδομένων. Τη χορήγηση της ιατρικής βεβαίωσης ζητεί, σύμφωνα πάντα με την αίτηση, προκειμένου να την προσκομίσει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τη συζήτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων της αδερφής του κατά του ιδίου για περιουσιακής φύσεως θέματα: « (...) αφενός για να αποδείξω το ψευδές της καταγγελίας περί τραυματισμού της ως άνω αδελφής μου αλλά και διότι η ψευδής αυτή πληροφορία μπορεί να προκαλέσει την άδικη πειθαρχική τιμωρία μου λόγω της ιδιότητας μου ως αξιωματικού της Πολεμικής Αεροπορίας (...)». Η Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/7049-1/15.11.2011 έγγραφό της προς τον Α και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών κάλεσε τον Α « (...) α) να διαβιβάσει στην Αρχή την επικαλούμενη αίτηση προς το Λαϊκό Νοσοκομείο, από την οποία να προκύπτουν οι αιτούμενες πληροφορίες, β) να προσκομίσει στην Αρχή την επικαλούμενη σε βάρος αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, γ) να εξειδικεύσει στην Αρχή τον σκοπό επεξεργασίας για τον οποίο ζητεί τη χορήγηση της συγκεκριμένης ιατρικής βεβαίωσης (π.χ. για το σκοπό της αντίκρουσης της προαναφερθείσας αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, για το σκοπό της υποστήριξης του ενώπιον πειθαρχικών οργάνων, προσκομίζοντας τα σχετικά έγγραφα που το αποδεικνύουν) καθώς και δ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία θα μπορούσε να διευκολύνει την εξέταση της συγκεκριμένης υπόθεσης (...)». Σε απάντηση του ανωτέρω εγγράφου ο Α, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του Αναστάσιου Τζανάκου, διαβίβασε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/7545/14.11.2011 έγγραφό του στην Αρχή την από 27.09.2011 αίτησή του προς το Λαϊκό Νοσοκομείο, την υπ' αριθμ. πρωτ./....2011 απάντηση του Λαϊκού Νοσοκομείου στην ανωτέρω αίτηση καθώς και την με αριθμ. κατάθεσης δικογράφου/..../2011 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων της Β κατά του Α ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών για την άρση της προσβολής της προσωπικότητάς της, η οποία συζητείται στις 30.01.2012. Με την προαναφερόμενη αίτηση προς το Λαϊκό Νοσοκομείο ο Α ζητεί να λάβει τις ακόλουθες πληροφορίες: « (...) α) αν εφημέρευε το νοσοκομείο σας στις 6 Ιουλίου 2011, β) αν η ανωτέρω [Β] προσήλθε στο νοσοκομείο σας καθώς και την ακριβή ώρα προσέλευσης και γ) για ποια αιτία προσήλθε και ποια θεραπεία της παρασχέθηκε». Τέλος, στην υπ' αριθμ. πρωτ. .../....2011 απάντηση του Λαϊκού Νοσοκομείου σημειώνεται ότι για τη χορήγηση των αιτούμενων στοιχείων απαιτείται εισαγγελική παραγγελία σύμφωνα με το νόμο 3418/2005.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον

εισηγητή και την βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. (β΄) του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε΄) και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ΄) του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *“η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών”*., στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *“η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την*

αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου”.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: *«Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς»*.

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α’). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ’ εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)»*. Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: *«1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις,*

καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενόπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Όταν ζητείται, με αίτηση που κατατίθεται στον εισαγγελέα, η χορήγηση στον αιτούντα τρίτο ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο αρμόδιος εισαγγελέας διαβιβάζει τη σχετική αίτηση προς τη Διοίκηση, με τη σημείωση ότι αυτή πρέπει να λάβει την άδεια της Αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 2472/1997. (Γνμδ. Αρχής 3/2009). Την έννοια δε αυτή έχει το με υπ' αριθμ. πρωτ./.....2011 έγγραφο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, έστω και αν η ανωτέρω αίτηση του Α δεν διαβιβάστηκε στο Λαϊκό Νοσοκομείο.

8. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, ο Α ζητεί, αφενός, να λάβει την πληροφορία αν το Λαϊκό Νοσοκομείο εφημέρευε την 6^η Ιουλίου 2011. Η πληροφορία αυτή, ωστόσο, δεν αποτελεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του νόμου περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 2 στοιχ. α', 3 και 19 του ν.2472/1997.

9. Επειδή, ο Α ζητεί, αφετέρου, με την ιδιότητα του τρίτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να του χορηγηθούν

προσωπικά δεδομένα που αφορούν στην αδερφή του, Β και τηρούνται στα αρχεία του Λαϊκού Νοσοκομείου, ως υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχ. ζ' του ν.2472/1997). Τέτοια προσωπικά δεδομένα είναι η ώρα προσέλευσης στο Λαϊκό Νοσοκομείο, η αιτία προσέλευσης και η παρασχεθείσα στην Β θεραπεία. Οι πληροφορίες αυτές συνιστούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα που αφορούν στην υγεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997, καθώς από το συνδυασμό τους προκύπτουν πληροφορίες σχετικά με την υγεία της Β. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην αντίκρουση της κατατεθείσας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αίτησης ασφαλιστικών μέτρων που έχει καταθέσει σε βάρος του η Β για την άρση της προσβολής της προσωπικότητας από τον Α. Συγκεκριμένα, στην προαναφερόμενη αίτηση η Β ισχυρίζεται ότι την 6^η Ιουλίου 2011 δέχθηκε επίθεση από τον Α, συνεπεία της οποίας προκλήθηκε σωματική βλάβη και χρειάστηκε παροχή πρώτων βοηθειών στο Λαϊκό Νοσοκομείο. Ο προβαλλόμενος σκοπός επεξεργασίας, δηλαδή η αντίκρουση των ως άνω ισχυρισμών, συνάδει με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997, ενώ παράλληλα πληρούται και η αρχή της αναλογικότητας και προσφορότητας των δεδομένων (άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.2472/1997). Το Λαϊκό Νοσοκομείο οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997, να ενημερώσει την Β ότι ευαίσθητα προσωπικά της δεδομένα θα ανακοινωθούν στον Α.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει την άδεια στο Λαϊκό Νοσοκομείο να χορηγήσει από τα τηρούμενα αρχεία τις αιτούμενες πληροφορίες, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό, που αφορούν στην Β στον Α, προκειμένου ο τελευταίος να τις χρησιμοποιήσει ενώπιον δικαστηρίων στο πλαίσιο της μεταξύ τους ένδικης διαφοράς με το ανωτέρω αντικείμενο, αφού προηγουμένως το Νοσοκομείο ενημερώσει την Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου